

Jak probíhal staroegyptský posmrtný soud?

Vzdělávací cíl: Žáci se učí pozorovat a interpretovat scénu ze staroegyptské Knihy mrtvých. Poznají typické prvky egyptské mytologie a ikonografie, zjistí, jak si staří Egypťané představovali posmrtný soud, a seznámí se s určitými prvky staroegyptského etického kodexu, z nichž některé dodržujeme dodnes.

Klíčová slova: starověký Egypt, mytologie, domyšlíme významy, dobové perspektivy

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ OBRAZU (2 min.)

Prohlížení obrazu s pomocí lupy a četba popisky.

Vyobrazení posmrtného soudu v Huneferově Knize mrtvých (období Nové říše, 19. dynastie, 12.–13. století př. n. l.). Knihy mrtvých jsou jedním ze staroegyptských souborů náboženských textů, které měly zemřelým pomoci dosáhnout blaženého posmrtného života. Obsahují např. popisy podsvětí, jména podsvětních bohů, ochranná zařikání.

2 PŘÍŘAZOVÁNÍ ŠTÍTKŮ (3 min.)

Přířazování popisků k výřezům z obrazu pomocí přetahování.

Žáci přiřadí popisky k jednotlivým postavám zobrazeným na scéně s posmrtným soudem. Zjistí, kdo jsou hlavní aktéři výjevu. Učitel poskytuje zpětnou vazbu, zda určili správně.

3 PŘÍŘAZOVÁNÍ POPISKŮ (2 min.)

Přířazování popisků k výřezům z obrazu pomocí přetahování.

Žáci přiřazují popisky k jednotlivým scénám. Pokud je přiřadí správně, seznámí se s klíčovými momenty staroegyptského posmrtného soudu. Aplikace jim poskytuje zpětnou vazbu, zda přiřadili štítky dobře. Žáci rovněž porozumí typickému prvku staroegyptské ikonografie – scény jsou na vyobrazení řazeny do podoby komiksu, výjev po výjevu. Celek lze číst jako chronologicky se odvíjející příběh.

4 POPIS SCÉN (4 min.)

Popis jednotlivých scén posmrtného soudu do textových polí.

Žáci vlastními slovy popisují čtyři klíčové scény obrazu, jež zachycují průběh staroegyptského posmrtného soudu. Když popisují výjevy s důrazem na posloupnost procesu, upevňují si nabyté poznatky.

Učitel se snaží podpořit žáky v tom, aby jednotlivé výjevy vnímali jako celek. Sleduje, zda jsou žáci schopni převyprávět průběh soudu a zaujmout perspektivu starých Egypťanů. Podněcuje srovnání dobových představ o smrti s naší současností. Může položit otázku, jaké byly dva možné osudy člověka po smrti dle představ starých Egypťanů. Ten, kdo prošel posmrtným soudem, byl předveden před boha Usira, vládce říše mrtvých, a mohl spokojeně žít navěky v podsvětí. Kdo neuspěl, toho čekala tzv. druhá smrt – jeho srdce sežrala Velká požíračka Amemait a on sice neprestal existovat, ale blažený život v podsvětní říši mu byl odepřen. Vážení srdce však nebylo, podobně jako mumifikace, jedinou podmínkou pro úspěšný přechod do zasnění – zemřelý musel překonat i další nástrahy.

5 ŠKÁLOVÁNÍ VLASTNOSTÍ (4 min.)

Zvětšování či zmenšování výroků dle toho, nakolik jsou staroegyptské morální zásady důležité i v dnešní době.

Žáci si přečtou některé z výroků, jež pocházejí z dobových pramenů. Egypťané je měli pronášet před soudci v podsvětí, a zamyslí se, které z nich jsou důležité i dnes. Podsvětních soudců bylo celkem 42 a každý kontroloval jeden prohřešek. V ideálním případě se člověk neměl dopustit žádného z nich. Celý tento text je známý jako tzv. negativní zpověď.